Aġenda Territorjali 2030

Futur għat-territorji kollha

SOMMARJU

#TerritorialAgenda

A future for all places

Laqgħa informali tal-ministri responsabbli għall-ippjanar spazjali, għall-iżvilupp territorjali u/jew għall-koeżjoni territorjali

1 ta 'Diċembru, 2020, il-Ġermanja

SOMMARJU Aġenda Territorjali 2030

Fl-Ewropa, l-inugwaljanzi li dejjem jikbru bejn il-lokalitajiet u bejn in-nies kif ukoll l-iżviluppi mhux sostenibbli, laħqu livell kritiku. Hija meħtieġa azzjoni miftiehma akbar fil-livelli ġeografiċi u ta' governanza kollha biex jiġu żgurati perspettivi futuri pożittivi għan-nies, għall-komunitajiet u għal-lokalitajiet kollha fl-Ewropa. Wasal iż-żmien li nifhmu aħjar u li nindirizzaw b'mod adegwat l-impatti territorjali tal-politiki settorjali. Aħna qed nfittxu li nikkontribwixxu għall-iżvilupp sostenibbli u li nżommu lill-Ewropa magħquda.

Dan huwa sommarju tal-Aġenda Territorjali 2030, li aħna, il-Ministri responsabbli għall-ippjanar spazjali, għall-iżvilupp territorjali u/jew għall-koeżjoni territorjali, f'kooperazzjoni mal-Kummissjoni Ewropea, mal-Parlament Ewropew, mal-Kumitat Ewropew tar-Reġjuni, mal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew, mal-Grupp tal-Bank Ewropew tal-Investiment u mal-assoċjazzjonijiet Ewropej u nazzjonali rilevanti, naqblu dwaru.

L-Aġenda Territorjali tenfasizza l-importanza tal-ippjanar spazjali strateġiku u tipprovdi orjentazzjoni għalih u tappella għat-tisħiħ tad-dimensjoni territorjali tal-politiki settorjali fil-livelli kollha ta' governanza. Hija tfittex li tippromwovi futur inklużiv u sostenibbli għal-lokalitajiet kollha u li tgħin biex jintlaħqu l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli fl-Ewropa.

Dan irid ikun ibbażat fuq

- fehim komuni li l-ħtiġijiet u l-impatti tal-iżvilupp ta' żviluppi futuri jvarjaw bejn il-lokalitajiet fl-Ewropa; u
- kooperazzjoni u koordinazzjoni bejn il-lokalitajiet, il-livelli tal-gvernijiet, is-setturi tal-politika u l-gruppi tas-soċjetà biex jiġu indirizzati kwistjonijiet kumplessi u jiġi sfruttat potenzjal varjat.

Għalhekk, aħna niddefinixxu żewġ objettivi ġenerali, Ewropa Ġusta u Ewropa Ekoloġika, li għandhom sitt prijoritajiet għall-iżvilupp tat-territorju Ewropew kollu, flimkien mal-lokalitajiet kollha tiegħu.

Filwaqt li rrevediet l-Aġenda Territorjali, il-pandemija tal-COVID-19 biddlet it-tfassil tal-politika u l-prospetti futuri tal-iżvilupp. Peress li l-implikazzjonijiet u r-rispons tal-politika jvarjaw bejn it-territorji minħabba kundizzjonijiet differenti, il-pandemija turi li t-territorji huma importanti u huma interdipendenti ħafna. Jenħtieġ li l-koeżjoni territorjali jkollha rwol importanti fil-proċess ta' rkupru. Il-politiki tal-iżvilupp territorjali u l-kooperazzjoni dwar objettivi konġunti huma essenzjali biex tiżdied ir-reżiljenza tal-muniċipalitajiet, tar-reġjuni u tal-pajjiżi, filwaqt li jissaħħu wkoll il-proċessi ta' rkupru tagħhom.

Għalfejn jenħtieġ li naġixxu

Aħna rrevedejna l-Aġenda Territorjali mnedija fl-2007 u aġġornata fl-2011, u qiesna r-rapporti riċenti mill-Kummissjoni Ewropea, mill-Kumitat Ewropew tar-Reġjuni, mill-Grupp tal-Bank Ewropew tal-Investiment u mill-ESPON.

L-Ewropa għandha ħafna tipi differenti ta' lokalitajiet, bħal reġjuni kapitali, żoni metropolitani, bliet żgħar u ta' daqs medju, żoni periurbani, żoni rurali, periferiji interni, żoni periferali, iż-żoni l-aktar estremi tat-Tramuntana, żoni skarsament popolati, gżejjer, żoni kostali, żoni muntanjużi, reġjuni ultraperiferiċi, reġjuni trans-fruntieri, makroreġjuni, żoni bi tnaqqis demografiku u żoni fi trasformazzjoni ekonomika u tranżizzjoni industrijali. Dawn għandhom potenzjal u sfidi ta' żvilupp differenti ħafna. Fil-livelli kollha, minn dak sublokali sa dak pan-Ewropew, hemm inugwaljanzi ekonomiċi u soċjali dejjem akbar bejn il-lokalitajiet u bejn in-nies, flimkien ma' riskji u pressjonijiet ambjentali. Dawn huma xprunati minn ekonomiji ta' skala, aċċess żbilanċjat għas-swieq u għax-xogħol kwalifikat, kif ukoll inugwaljanzi fil-kwalità tal-governanza u s-servizzi pubbliċi. Barra minn hekk, ir-rabtiet u l-flussi bejn il-lokalitajiet, speċjalment tul il-kurituri, jaffettwaw il-possibbiltajiet li jinkiseb potenzjal jew li jiġu indirizzati l-isfidi.

Il-kwalità tal-proċessi tal-gvern u ta' governanza hija prinċipju trażversali importanti għall-iżvilupp lokali, reġjonali, nazzjonali u Ewropew. Hija importanti għall-benesseri tas-soċjetà u hija prerekwiżit għal tkabbir sostenibbli fit-tul tal-istandards tal-għajxien, tal-investimenti, tal-fiduċja soċjali u tal-leġittimità politika.

Hemm bżonn li tittieħed azzjoni hekk kif in-nies u l-lokalitajiet qed jitbegħdu minn xulxin – u dan qed iżid l-iżbilanċi u l-inugwaljanzi, eż. fl-oqsma:	Hemm bżonn ta' rispons għall-pressjoni dejjem akbar dwar l-iżvilupp sostenibbli u t-tibdil fil-klima, eż. f'dawn l-oqsma:
• Il-kwalità tal-ħajja • Is-servizzi ta' interess ġenerali • L-iżbilanċi demografiċi u soċjali • Id-diġitalizzazzjoni u r-raba' rivoluzzjoni industrijali • Ix-xogħol u l-iżvilupp ekonomiku • L-interdipendenzi bejn il-lokalitajiet • L-integrazzjoni globali	• It-tibdil fil-klima • It-telf tal-bijodiversità u l-konsum tal-art • Il-kwalità tal-arja, tal-ħamrija u tal-ilma • L-enerġija sikura, affordabbli u sostenibbli • Tranżizzjoni ġusta • Il-ktajjen tal-valur ċirkolari • In-natura, il-pajsaġġ u l-wirt kulturali

Prijoritajiet territorjali għall-Ewropa

Ewropa Ġusta li toffri perspettivi futuri għal-lokalitajiet kollha u għal kulħadd

EWROPA BBILANCJATA

Żvilupp territorjali aktar ibbilanċjat bl-użu tad-diversità tal-Ewropa

- Se nieħdu azzjoni biex inħeġġu lill-viċinati, lill-komunitajiet, lill-muniċipalitajiet, lill-kontej, lir-reġjuni u lill-Istati Membri jikkooperaw fuq ir-rispons għall-isfidi globali tas-soċjetà u jtejbu l-kundizzjonijiet tax-xogħol, tal-għajxien u tan-negozju fil-lokalitajiet kollha kif ukoll isaħħu l-prosperità soċjo-ekonomika, il-kapaċità tal-innovazzjoni, il-pożizzjonijiet fil-ktajjen tal-valur globali u l-kompetittività globali madwar l-Ewropa.
- Aħna nistiednu lil dawk li jfasslu l-politika mil-livelli kollha biex jippromwovu mudelli poliċentriki ta' żvilupp li joffru rwol għal-lokalitajiet kollha.
- Se nieħdu azzjoni biex inħeġġu lil dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet fil-livelli kollha ta' governanza biex jisfruttaw il-potenzjal uniku tat-territorji b'ġeografiji speċifiċi u biex jindirizzaw b'mod adegwat il-limitazzjonijiet ta' dawn iż-żoni permezz ta' approċċi integrati u kooperattivi.

REGJUNI FUNZJONALI

Żvilupp lokali u reġjonali konverġenti, it-tnaqqis tal-inugwaljanza bejn il-lokalitajiet

- Aħna se nfittxu d-djalogu ma' dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet fl-ibliet u fl-irħula ta' kull daqs biex japplikaw approċċ integrat ta' governanza f'diversi livelli. Dan ifisser li jiġu involuti persuni minn livelli differenti ta' governanza, b'mod partikolari dawk lokali u reġjonali, kif ukoll setturi tal-politika u gruppi tas-soċjetà differenti.
- Se nikkomunikaw ma' dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet lokali u reġjonali biex insaħħu l-kooperazzjoni fuq strateġiji fit-tul u li huma bbażati fuq il-post u nindirizzaw rabtiet funzjonali sostenibbli bejn iż-żoni ġirien.

INTEGRAZZJONI LIL HINN MILL-FRUNTIERI

Għajxien u xogħol aktar faċli bejn il-fruntieri nazzjonali

- Se nieħdu azzjoni biex ninkorporaw kooperazzjoni transfruntiera, tranżnazzjonali u interreġjonali stabbli fi strateġiji tal-iżvilupp makroreġjonali, nazzjonali, reġjonali u lokali. Aħna nappoġġaw ukoll l-iżvilupp ta' dokumenti strateġiċi ġodda, fejn meħtieġ, u l-promozzjoni tal-ko-żvilupp, li jinvolvu liċ-ċittadini madwar il-fruntieri.
- Se nintensifikaw id-djalogu ma' dawk li jfasslu l-politika fil-livelli kollha ta' governanza biex nikkoordinaw il-politiki settorjali nazzjonali bejn il-pajjiżi u biex jitnaqqsu l-ostakli eżistenti għall-kooperazzjoni.

Ewropa Ekoloġika li tipproteġi l-għajxien komuni u li tifforma t-tranżizzjoni tas-soċjetà

AMBJENT B'SAHHTU

Għajxien ekoloġiku aħjar, bliet u reġjuni b'newtralità klimatika u reżiljenti

- Aħna nappoġġaw l-iżvilupp ta' soluzzjonijiet ibbażati fuq in-natura kif ukoll networks infrastrutturali ekoloġiċi u blu li jgħaqqdu l-ekosistemi u ż-żoni protetti fl-ippjanar spazjali, fil-ġestjoni tal-art u f'politiki oħrajn, u l-iżvilupp ta' għodod ġodda għall-ġestjoni tal-kriżi biex jiżdiedu s-sikurezza u r-reżiljenza tal-lokalitajiet.
- Se nirrispettaw il-limiti naturali tal-għajxien komuni tal-Ewropa u se nżidu r-reżiljenza tal-lokalitajiet kollha affettwati mit-tibdil fil-klima.
- Se nikkonċentraw fuq it-tisħiħ tal-għarfien u fuq l-għoti tas-setgħa lill-komunitajiet lokali u reġjonali biex jipproteġu, jirriabilitaw, jużaw u jużaw mill-ġdid l-ambjenti (mibnija), il-pajsaġġi, l-assi kulturali materjali u immaterjali tagħhom u valuri uniċi oħra permezz ta' strumenti tal-Politika ta' Koeżjoni tal-UE, il-Politika ta' Żvilupp Rurali, l-ippjanar spazjali jew kwalunkwe għodda oħra li ssaħħaħ l-iżvilupp territorjali jew lokali integrat fost oħrajn.

EKONOMIJA ĊIRKOLARI

Ekonomiji lokali b'saħħithom u sostenibbli f'dinja globalizzata

- Aħna nappoġġaw it-tranżizzjoni tal-Ewropa lejn ekonomija ċirkolari u l-iżvilupp ta' proċessi ta' simbjożi industrijali bbażati fuq il-post, filwaqt li titqies ukoll il-ħtieġa għal użu sostenibbli tal-ħamrija u tal-art.
- Nappoġġaw l-iżvilupp ta' strateġiji tal-ekonomija ċirkolari lokali u reġjonali li jgħaqqdu l-ekonomiji lokali u globali.
- Nixtiequ nħeġġu t-tisħiħ tal-kapaċitajiet ta' innovazzjoni fir-reġjuni kollha, inklużi strateġiji lokali għat-tranżizzjoni tal-enerġija u miżuri fis-setturi tal-bini, tat-trasport u tal-bijoekonomija.

KONNESSJONIJIET SOSTENIBBLI

Konnettività diġitali u fiżika sostenibbli tal-lokalitajiet

- Se nistiednu lill-partijiet ikkonċernati biex jidħlu fi djalogu fuq il-ħtieġa għal aċċess adegwat għal networks ta' komunikazzjoni fissi u mobbli ta' veloċità għolja fil-lokalitajiet kollha, u l-ħtieġa għal infrastruttura diġitali b'impronta tal-karbonju baxxa u b'impatt baxx fuq is-saħħa tal-bniedem.
- Se nkomplu ntejbu r-rabtiet bejn l-ippjanar reġjonali u l-iżvilupp tan-networks Trans-Ewropej (TEN), speċjalment tul il-kurituri tan-networks ewlenin. Il-konnessjoni tal-postijiet kollha b'nodi ewlenin tat-trasport tgħin f'dak li għandu x'jaqsam ma' konnessjonijiet kummerċjali internazzjonali u ma' opportunitajiet ta' żvilupp lokali.

- Aħna nistiednu lil korpi responsabbli għat-trasport u għall-ġestjoni tat-territorju biex jesploraw mudelli ġodda u li huma soċjalment u ambjentalment progressivi għall-mobbiltà lokali u reġjonali bħala servizz u biex jikkooperaw fuq l-aċċessibbiltà multimodali u ekoloġika taċ-ċentri urbani u fi ħdanhom.

Nittrasformaw il-prijoritajiet f'azzjoni

Il-prijoritajiet spjegati fl-Aġenda Territorjali 2030 jenħtieġ li jiġu appoġġati b'azzjonijiet minn atturi impenjati. Huwa biss wara dan li jkunu jistgħu jiġu indirizzati b'mod xieraq il-prijoritajiet u t-tħassib tal-Aġenda Territorjali dwar l-inugwaljanzi spazjali u t-tranżizzjoni lejn ekonomija b'newtralità karbonika/klimatika. Meqjusin flimkien, jenħtieġ li l-azzjonijiet isaħħu

- il-governanza f'diversi livelli;
- l-approċċi bbażati fuq il-post;
- l-impatti territorjali kkoordinati tal-politika settorjali u l-koerenza;
- il-kooperazzjoni bejn it-territorji;
- il-koeżjoni territorjali fil-livell Ewropew;
- il-koeżjoni territorjali fil-livell transfruntier, tranżnazzjonali, interreġjonali u intrareġjonali; u
- il-kontribuzzjonijiet tal-Istati Membri u tal-pajjiżi ġirien għall-koeżjoni territorjali.

L-applikazzjoni tal-Aġenda Territorjali tiddependi fuq kooperazzjoni informali f'diversi livelli bejn l-Istati Membri, l-awtoritajiet subnazzjonali, il-Kummissjoni Ewropea, il-Parlament Ewropew, il-Kumitat Ewropew tar-Reġjuni, il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew, il-Bank Ewropew tal-Investiment u atturi rilevanti oħra. L-applikazzjoni tal-Aġenda Territorjali tibbenefika minn kooperazzjoni ma' dawk responsabbli għall-Aġenda Urbana, għall-Karta l-Ġdida ta' Leipzig, għall-Politika ta' Koeżjoni u ta' Żvilupp Rurali tal-UE, għall-implimentazzjoni tal-Pjan ta' Rkupru tal-UE u għall-istrateġiji makroreġjonali u tal-baċiri tal-baħar tal-UE.

Azzjonijiet li jpoġġu l-Aġenda Territorjali fil-prattika jistgħu jittieħdu fi kwalunkwe livell ta' governanza u jistgħu jvarjaw fil-karattru u fil-fokus. Kull attur ewlieni huwa mitlub jimplimenta l-Aġenda Territorjali fil-kuntest tal-mandat regolari tiegħu.

Biex jispiraw azzjonijiet konġunti madwar l-Ewropa, l-azzjonijiet pilota juru, jittestjaw u jiżviluppaw prattiki li jikkontribwixxu għall-kisba tal-prijoritajiet tal-Aġenda Territorjali. Kulħadd huwa mħeġġeġ isegwi dawn l-azzjonijiet mill-qrib, jispira ruħu u joffri proposti għal azzjonijiet ġodda.

Segwitu

Aħna qed nitolbu lill-Presidenzi tal-Kunsill tal-UE li jmiss biex isegwu l-Aġenda Territorjali 2030 u jkomplu jsaħħu l-komunikazzjoni, l-applikazzjoni u l-governanza tagħha:

- Komunikazzjoni dwar il-progress fl-applikazzjoni tal-Aġenda Territorjali u li tfakkar il-25 u t-30 anniversarju tal-Iskema għall-Iżvilupp tal-Ispazju Ewropew (1999) fl-2024 u fl-2029 u l-20 anniversarju tal-Aġenda Territorjali (2007) fl-2027.
- L-applikazzjoni tal-Aġenda Territorjali, flimkien ma' diskussjoni dwar il-progress, inklużi azzjonijiet pilota.
- Governanza b'enfasi fuq rendikont fl-2024, inklużi rieżami tas-sistema ta' governanza, progress fl-implimentazzjoni u r-rilevanza tal-prijoritajiet. Dan se jsir fid-dawl tat-tħejjijiet għall-Politika ta' Koeżjoni tal-UE wara l-2027. Il-Presidenza tal-Kunsill tal-UE fl-ewwel nofs tal-2025 hija mistiedna torganizza laqgħa ministerjali informali, li tinforma b'deċiżjoni dwar it-tiġdid possibbli tal-Aġenda Territorjali 2030.

Segwi l-proċess ta' applikazzjoni fuq
territorialagenda.eu